

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **A. B.**, zastoupeného JUDr. Simonou Macáškovou, advokátkou se sídlem Praha 4, Přečodní 1600/11, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 11. 2004 č. j. 30 Az 124/2003 – 29,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 30. 11. 2004 č. j. 30 Az 124/2003-29 zamítl žalobu podanou žalobcem (dále i „stěžovatel“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2003 č. j. OAM-5532/VL-07-P08-2002, kterým nebyl žalobci udělen azyl dle ustanovení § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“) a zároveň bylo rozhodnuto, že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 zákona o azylu.

V odůvodnění rozsudku krajský soud shrnul dosavadní skutková a právní zjištění ve věci a mimo jiné uvedl, že žalovaný postupoval správně a v souladu s ustanovením § 12 zákona o azylu, když azyl žalobci neudělil, neboť důvody, které žalobce uvedl, nelze podřadit pod žádný z důvodů pro udělení azylu ve smyslu citovaného zákonného ustanovení, resp. žalobce v žádosti o udělení azylu ani v pohovoru neuvedl skutečnosti svědčící o tom,

že by mohl být pronásledován ve smyslu § 12 zákona o azylu. Stejně tak dle krajského soudu postupoval žalovaný v souladu s ustanovením § 91 odst. 1 zákona o azylu, když v případě žalobce neshledal existenci překážek vycestování, neboť z informací o zemi původu a z údajů uváděných žalobcem nelze učinit závěr, že by náležel k osobám ohroženým skutečnými zakládajícími překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Krajský soud měl za to, že žalovaný zjistil dostatečně skutkový stav pro posouzení udělení azylu žalobci, že napadené správní rozhodnutí je v souladu se zákonem, a neshledal ani vady správního řízení, žalobu jako nedůvodnou zamítl dle ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen "s. ř. s.").

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové podal žalobce včas kasační stížnost z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s.ř.s. Stěžovatel namítá, že žalovaný správní orgán a krajský osud se nedostatečně zabývaly důvody podání jeho žádosti a především obsahovou stránkou jeho tvrzení, čímž ze strany žalovaného byla porušena ustanovení správního řádu o spolehlivě zjištěném stavu věci, a že krajský soud ani žalovaný si neopatrily dostatek důkazů. Stěžovatel se domnívá, že splňuje podmínky pro udělení azylu stanovené v § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť je ve své vlasti ohrožen zejména pro svou ruskou národnost, a uvádí, že ze strachu o sebe i celou rodinu se nesnažil hledat ochranu u státních orgánů Kyrgyzské republiky, které by jej ochránit stejně odmítly, neboť je ruské národnosti. Dle názoru stěžovatele nebyla řádně zhodnocena skutečnost, že nemohl ve vlasti studovat, protože podmínky ke studiu měli pouze studenti kyrgyzské národnosti, studenti ruské národnosti byli znevýhodněni, jedním z důvodů žádosti o azyl proto byla i možnost studia v České republice. Stěžovatel připouští, že na podporu svých tvrzení nemohl předložit žádné písemné důkazy, ale tyto důkazy ohledně národnostních poměrů v Kyrgyzské republice dle jeho názoru měly zajistit žalovaný a krajský soud, a také že národnostní problémy ve vlasti mu způsobily soukromé osoby a nikoli státní orgány, ale tyto soukromé osoby jsou úzce spjaty se státními orgány. Stěžovatel se rovněž domnívá, že se na něj vztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 odst. 1 zákona o azylu, když je v zemi původu ohrožen pro svou národnost a své přesvědčení. Stěžovatel navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i napadený rozsudek byly vydány v souladu s právními předpisy, a odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi učiněné stěžovatelem. Žalovaný také konstatoval, že v průběhu správního řízení bylo spolehlivě prokázáno, že stěžovatel nebyl v zemi původu pronásledován ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, v Kyrgyzské republice měl potíže se soukromými osobami, přičemž tyto potíže se ani nepokusil řešit pomocí kompetentních státních orgánů. Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout a nepřiznat jí odkladný účinek.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že dne 14. 12. 2002 podal stěžovatel žádost o udělení azylu, ve které uvedl, že vlast opustil 6. 12. 2002 pro národnostní problémy. Dále stěžovatel uvedl, že v Kyrgyzské republice je nestabilní politická situace, lidem jsou prověřovány doklady, existuje zákaz vycházení po určité hodině, když stěžovateli vyřizovala matka doklady pro vycestování do České republiky, byl stěžovatel v noci zadržen policií, protože neměl doklady. Dle svých slov byl stěžovatel rovněž napaden kyrgyzskými studenty, požadovali peníze, vyhrožovali, neustále dochází k potyčkám mezi ruskou a kyrgyzskou mládeží. Stěžovatel také uvedl, že se obával vojenské služby v kyrgyzské armádě, není a nikdy nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace, v České

republiky by chtěl žít a studovat. V pohovoru k žádosti o udělení azylu dne 28. 1. 2003 stěžovatel popsal cestu z vlasti do České republiky a vylíčil problémy, které měl ve škole se spolužáky kyrgyzské národnosti, kteří jej a ostatní spolužáky ruské národnosti napadali zejména slovně (např. tím, že jim říkali, že tam nemají co pohledávat, ať jedou do Ruska) a v několika případech i fyzicky (např. stěžovatel byl napaden dvěma mladíky, kteří mu sebrali hodinky a peníze). Problémy se státními orgány stěžovatel neměl mimo situaci, kdy byl policií zadržen za to, že u sebe neměl doklady. Na závěr pohovoru byl stěžovatel informován o dokumentech, které měl žalovaný správní orgán k dispozici pro rozhodnutí (přehledně vyjmenovány na straně čtvrté protokolu o pohovoru ze dne 28. 1. 2003), byla mu dána možnost seznámit se s obsahem těchto dokumentů, vyjádřit se k nim či ke způsobu jejich získání, případně navrhnout jejich doplnění, čehož stěžovatel nevyužil.

Součástí správního spisu jsou také části Zpráv o dodržování lidských práv za roky 2000 a 2001 v Kyrgyzstánu Ministerstva zahraničí Spojených států a Informace o zemi původu žadatele o azyl v České republice - Kyrgyzstán Ministerstva zahraničních věcí České republiky z roku 2000.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Zde považuje Nejvyšší správní soud za vhodné předeslat, že není jeho úkolem znovu komplexně posuzovat otázku, zda stěžovateli měl či neměl být žalovaným azyl přiznán, nýbrž má posoudit, zda předchozí řízení trpělo vadami spadajícími pod vymezení v § 103 odst. 1 s. ř. s. tvrzenými v kasační stížnosti, popřípadě některými dalšími vadami, k jejichž přezkumu je Nejvyšší správní soud povolán v řízení zahájeném platně podanou kasační stížností z úřední povinnosti.

Kasační stížností stěžovatel tvrdí důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována. Stěžovatel se nadále domnívá, že mu měl být udělen azyl dle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť v zemi původu je ohrožen pro svou ruskou národnost, přičemž se nesnažil hledat ochranu u státních orgánů, protože by jej ochránit stejně odmítly, stěžovatel sice připouští, že národnostní problémy ve vlasti mu způsobily soukromé osoby a nikoli státní orgány, ale tyto soukromé osoby jsou dle jeho názoru úzce spjaty se státními orgány. Stěžovatel také vytýká žalovanému správnímu orgánu i krajskému soudu nedostatečně provedené dokazování.

Nejvyšší správní soud má za to, že v rámci správního řízení o udělení azylu provedl žalovaný řádné dokazování, když si opatřil dostatek podkladů pro rozhodnutí, přičemž vycházel především z tvrzení stěžovatele uváděných v žádosti o udělení azylu a v pohovoru k důvodům této žádosti a z informací obsažených ve zprávách o Kyrgyzstánu vyjmenovaných na straně čtvrté protokolu o pohovoru (stěžovatel ve správním řízení o udělení azylu neučinil vůči obsahu těchto zpráv žádné výtky ani nenavrhoval doplnění dokazování o jiné dokumenty). Na základě opatřených podkladů zjistil žalovaný přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebral v kontextu platné právní úpravy a dospěl k závěrům uvedeným v rozhodnutí. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle ustanovení § 32 správního řádu, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení

uvedl. Stěžovatel v řízení o udělení azylu uváděl jako stěžejní důvod své žádosti o azyl potíže se spolužáky kyrgyzské národnosti, kterým byl ve vlasti vystaven pro svoji ruskou národnost, přičemž se jednalo o slovní a fyzické napadání. Problémy stěžovatele ve vlasti tak spočívaly pouze v chování určitých soukromých osob, jež nevykazuje znaky pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu. Přitom se stěžovatel ani nepokusil obrátit s žádostí o pomoc na státní orgány, se kterými, jak sám uvedl, problémy neměl, pouhé tvrzení, že státní orgány by mu stejně pomoc neposkytly, není ničím podloženo, stejně tak není ničím doloženo tvrzení, že soukromé osoby, se kterými se stěžovatel dostával do potíží, byly úzce spjaty se státní mocí.

Nejvyšší správní soud považuje za nepochybné, že stěžovatel v řízení o udělení azylu neuvedl takovou skutečnost, která by objektivně nasvědčovala tomu, že by mohl mít odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Žalovaný správní orgán proto rozhodl o neudělení azylu žalobci dle ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu a krajský soud správně s jeho rozhodnutím vyslovil souhlas. Nejvyšší správní soud neshledal nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky ohledně naplnění podmínek pro udělení azylu v případě stěžovatele krajským soudem.

Na okraj Nejvyšší správní soud podotýká, že azyl není právním institutem, který by bylo možno vnímat jako univerzální nástroj pro poskytnutí ochrany osobám v případě jakýchkoli problémů v zemi jejich původu, důvody azylu jsou striktně vymezeny zákonem a nemohou pokrývat jakékoliv porušení lidských práv.

Stěžovatel v kasační stížnosti také vyjádřil přesvědčení, že se na něj vztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 odst. 1 zákona o azylu, když je v zemi původu ohrožen pro svou národnost. Nejvyšší správní soud však po prostudování spisového materiálu ve věci neshledal nic, co by svědčilo citovanému tvrzení stěžovatele, když v rámci celého správního řízení o udělení azylu neuváděl, že by ve státě původu měl nějaké problémy se státními orgány či institucemi ohledně své národnosti, nikdy se na ně neobrátil s žádostí o pomoc, státní orgány mu nebránily vycestovat ze země. Ostatně s otázkou existence překážek vycestování dle ustanovení § 91 zákona o azylu v případě stěžovatele se dostatečným způsobem vypořádal již žalovaný ve svém rozhodnutí a poté krajský soud v napadeném rozsudku, Nejvyšší správní soud nemá k jejich odůvodnění žádné výhrady.

Nejvyšší správní soud je v řízení o kasační stížnosti vázán ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Takovými novými skutečnostmi jsou námitky stěžovatele, že ve vlasti nemohl studovat a že byl ohrožen pro své přesvědčení. Jelikož citované skutečnosti stěžovatel neuvedl ve správním řízení o udělení azylu ani v přezkumném řízení soudním v prvním stupni, ale teprve po vydání napadeného rozsudku v kasační stížnosti, nemůže se jimi Nejvyšší správní soud zabývat.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou dle § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí

na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Jelikož stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. března 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu